

☒
☐
☐

Pro gradu -tutkielma
Lisensiaatintutkielma
Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	14.7.2008
Tekijä(t)	Mika Rimpi	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	163
Otsikko	Investointilaskentamenetelmien käyttö tulosyksikköorganisaatiossa Päätöksentekoprosessien näkökulma		
Ohjaaja(t)	KTL Asta Manner ja KTL Ulla-Maarit Valve		

Tiivistelmä

Tutkimuksen keskeisenä kysymyksenä on tarkastella tulosyksikköorganisaation erityispiirteitä ja määritellä vaihtoehtoiset lähestymistavat tulosyksikkölaskennan järjestämiseksi optimaalisella tavalla. ROI:n ja jäännöskatelaskelman erilaisia variaatioita on pyritty määrittelemään. Keskushallinto on hajauttanut tulosyksikölle päätöksentekovaltaa. Tulosyksikkö on täten autonominen osa laajaa yritystä. Tähän liittyen on käsitelty myös tulosyksiköitten etuja ja vaikeuksia. Teoriat poistolaskelmien ja pääomakustannusten selvittämiseksi on esitetty, jotta saataisiin konkreettisempi kuva tulosyksikkölaskennasta. Divisionaalisesta tuloslaskelmasta on täten olemassa erilaisia versioita. Lisäksi on haluttu määritellä hajautetun organisaation strateginen käsitejärjestelmä ja siihen liittyviä osia (esim. strategiset olettamukset, toimintavaihtoehtojen analyysi, ROI:hin perustuva hinnoittelumalli ja markkinoinnin tuottoaste). Lopuksi on tarkasteltu käyttäytymistieteellisiä olettamuksia ja johdon informaatiojärjestelmää (MIS).

Tutkimuksen toisena kysymyksenä on tarkasteltu päätöksentekoteorioita. Tällöin on määritelty yksilöteoria (psykoanalyttinen teoria, kognitiivinen teoria, motivaatioteoriat), sosiaalinen teoria (ryhmät, prosessit, ympäristö) ja organisaatioteoriat. Päätöksentekoprosessit, rationaalisuuden paradigma ja erilaiset aksiomaattiset lähestymistavat on pyritty hahmottamaan. Lisäksi on haluttu määritellä tulosyksikön strategisen valvontajärjestelmän rakenteet.

Kolmantena kysymyksenä on tarkasteltu investointilaskentamenetelmien käyttöä ja siihen liittyvää perusteoriaa, jossa huomioidaan investointien suunnitteluun liittyvät osatekijät huomioiden tuotot, kustannukset, hankintameno, jäännösarvo, investointiajanjakso ja laskentakorkokanta. Lisäksi on käsitelty tulomuuttujat ja pääomamuuttujat (käyttöomaisuuteen ja käyttöpääomaan liittyvät tekijät). Investointilaskentamenetelmistä on määritelty nykyarvomenetelmä, tasapoisto, annuiteettimenetelmä, leasing-maksu, sopeutettu jäännöskate, jäännöskate sisäisen korkokannan poistolla, ekvivalentti korvauskustannus, ylläpidettävä jäännöskate, ROI sisäisen korkokannan poistolla, meno-jäännöspoisto, realisointipoisto, takaisinmaksuajan menetelmä, diskontatun takaisinmaksuajan menetelmä, likimääräinen annuiteettimenetelmä, perinteinen sisäisen korkokannan menetelmä, modifioitu sisäinen korkokanta ja suhteellinen nykyarvo. Kaikkien näiden osalta on tehty kolme erilaista esimerkkiä investointilaskentamenetelmien käytöstä. Tällöin on pyritty määrittelemään erilaiset jäännöskatelaskelmat ja ROI-laskelmat, jotka tulisi huomioida myös kun tulosyksikköorganisaatiossa tehdään investointeihin liittyviä päätöksiä. Todellisuudessa investointistrategian luominen on teoreettisesti tarkasteltuna hyvin monitahoinen kysymys, johon liittyy kaikki laskentatekniset kysymykset (ulkoinen laskentatoimi).

Asiasanat	Tulosyksikköorganisaatio, Tulosyksikkölaskenta, Päätöksentekoprosessit, Investointilaskentamenetelmät
Muita tietoja	